Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 020 XVI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2027

Nr. 16

AMENDEMENT VAN HET LID CLAASSEN

Ontvangen 14 oktober 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 1 Volksgezondheid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 125** (x € 1.000).

II

In **artikel 1 Volksgezondheid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 125** (x € 1.000).

Toelichting

Bloedtesten die eiwitten meten die horen bij de ziekte van Alzheimer, zoals amyloïd-bèta (Aβ) en tau, ontwikkelen zich snel. In 2025 liet de Amerikaanse FDA de eerste twee van zulke testen toe, waarvan één voor de huisartsenpraktijk. Die heeft ook een Europese CE-markering.[1] In Zweeds onderzoek stelde een p-tau217-bloedtest in 90 procent van de gevallen de juiste diagnose, tegen 61 procent bij huisartsen zonder test.[2]

De Gezondheidsraad ziet nog geen consensus over de toegevoegde waarde van deze testen wanneer onduidelijk is of klachten op dementie wijzen.[3] Afwijkende Aβ-waarden komen op latere leeftijd ook vaak voor bij mensen zonder klachten, en wat tau-metingen toevoegen aan de huidige

[1] U.S. Food and Drug Administration, FDA Clears First Blood Test Used in Diagnosing Alzheimer's Disease, persbericht 16 mei 2025 (Lumipulse G pTau217/β-Amyloid 1–42 Plasma Ratio, Fujirebio); Roche, Roche's Elecsys pTau181 becomes the only FDA-cleared blood test for use in primary care to rule out Alzheimer's-related amyloid pathology, Basel, 13 oktober 2025, https://www.roche.com/investors/updates/inv-update-2025-10-13b.

[2] S. Palmqvist e.a., «Blood Biomarkers to Detect Alzheimer Disease in Primary Care and Secondary Care», JAMA 2024; 332(15): 1245–1257, doi:10.1001/jama.2024.13855.

[3] Gezondheidsraad, Risicoreductie en vroegdiagnostiek van dementie, Den Haag, 25 november 2025, publicatienr. 2025/18; aangeboden bij Kamerstukken II 2025/26, 25 424, nr. 771.

kst-37020-XVI-16
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

diagnostiek is onbekend. Ook ontbreekt onderzoek naar de plaats van biomarkers in de zorg en naar hun effect op behandelkeuzes, de meerwaarde voor de patiënt en de kosteneffectiviteit. Dat gat staat een gerichte invoering in de weg, terwijl de testen al op de Europese markt liggen. In Nederland lopen toonaangevende onderzoeken, onder meer binnen ABOARD, TearAD en het NCDC, maar niemand brengt de uitkomsten bij elkaar. Daarnaast verdienen markers die niet op eiwitten zijn gebaseerd aandacht, zoals microRNA's en andere epigenetische markers, omdat die mogelijk eerder een signaal geven.[4]

Dit amendement regelt dat in 2027 maximaal € 125.000 via ZonMw beschikbaar komt voor een verkenning naar de randvoorwaarden, benodigde stappen en impact van onderzoek naar biomarkers in de klinische praktijk, zoals bloed- en traanvochtdiagnostiek. De verkenning duidt de resultaten van lopend en afgerond onderzoek, nationaal en internationaal, op klinische toepasbaarheid, betere diagnose en meerwaarde voor de patiënt. Ook brengt ze de lacunes in kaart en geeft ze aan welke vervolgstappen nodig zijn, zoals validatiestudies of pilotimplementaties. Van het bedrag is € 25.000 bestemd voor het stimuleren van onderzoek naar epigenetische markers. ZonMw zet de verkenning top-down uit en beoordeelt de aanvragen volgens de standaardprocedure. De Minister informeert de Kamer eind 2027 over de resultaten.

Dekking wordt gevonden in het lopende Onderzoeksprogramma Dementie op artikel 1 (Volksgezondheid). De middelen gaan via artikel 1 naar ZonMw. Het gaat om een eenmalige uitgave.

Claassen

[4] A. Fischer, I. Delalle e.a., Alzheimer's & Dementia 2024, doi:10.1002/alz.14157 (plasma-microRNA's bij 847 deelnemers van het Alzheimer's Disease Neuroimaging Initiative).